

Τι να περιμένετε

Σε μια τυπική συνέντευξη για δουλειά ένας έμπειρος διευθυντής παίρνει συνέντευξη από ένα νεότερο και λιγότερο έμπειρο υποψήφιο. Τώρα οι όροι αντιστρέφονται. Εσείς, ο έμπειρος βετεράνος θα δώσετε συνέντευξη σε ένα νεότερο άντρα ή γυναίκα που μπορεί να έχουν ελάχιστη από την πείρα σας. Στο παρελθόν σάς ενθάρρυναν να προσπαθείτε να εντυπωσιάσετε με τις δεξιότητες και την πείρα σας. Βέβαια, ακόμη είναι σημαντικό να δείχνετε ικανοί. Ωστόσο, αν το παρακάνετε, μπορεί να καταλήξετε να μονοπωλείτε τη συνέντευξη και να προκαλείτε την ανία του συνομιλητή σας με το μακρύ σας μονόλογο. Σύμφωνα με τη σχετική βιβλιογραφία, καλό είναι να αλλάζετε το ρου της συνέντευξης, όταν χρειάζεται, προκειμένου να τονίσετε τα προσόντα σας. Παρ' όλα αυτά, όσο μεγαλώνετε τόσο περισσότερες εμπειρίες αποκτάτε – πολλές από αυτές μάλιστα είναι τελειώς άσχετες με τη θέση που διεκδικείτε. Μέσα στο άγχος σας να φανείτε ο τέλειος υποψήφιος, μπορεί αντ' αυτού να δώσετε την εντύπωση του πολύξερου που μιλά υπερβολικά πολύ και που θα επιμένει να κάνει τα πράγματα με το δικό του τρόπο.

Βελτιώστε τις απαντήσεις σας

Όπως είναι απαραίτητο να «σμιλέψετε» το βιογραφικό σας σε μια συντομότερη και πιο εύχρηστη μορφή, το ίδιο θα πρέπει να κάνετε με τις απαντήσεις σας στη συνέντευξη. Ποιες από τις δεξιότητές σας, ποια μαθήματα και ποιες επαγγελματικές εμπειρίες σας σχετίζονται άμεσα με αυτή τη θέση; Ποια μπορείτε να παρουσιάσετε έτσι ώστε να ακούγονται ως σταθμοί σε μια καριέρα που οδηγεί στη συγκεκριμένη θέση; Διαλέξτε μερικά μόνο στοιχεία. Σε σύγκριση με τους νεότερους υποψηφίους, έχετε το πλεονέκτημα ότι μπορείτε να επιλέξετε από μια μακροχρόνια καριέρα. Ξεχωρίστε προσεκτικά τα σημεία στα οποία θέλετε να επιστήσετε την προσοχή. Αν δεν γνωρίζετε ακριβώς το αντικείμενο της θέσης, καλό θα ήταν να βάλετε στην άκρη μία δυο εμπειρίες, αλλά μην υποκύψετε στον πειρασμό να κάνετε επίδειξη στη διάρκεια της συνέντευξης. Μην αρχίζετε να απαριθμείτε ολόκληρη λίστα με προηγούμενες εμπειρίες σας και σιγουρευτείτε ότι απαντάτε απευθείας στις ερωτήσεις που σας θέτουν. Είναι αλήθεια ότι ίσως χρειαστεί να συμπεριλάβετε κάποιες πληροφορίες χωρίς να ερωτηθείτε, αλλά καλύτερα να είστε φειδωλοί. Αν κάνετε τον συνομιλητή σας να πλήξει, είναι σίγουρο ότι δεν θα σας θυμάται ως τον καλύτερο υποψήφιο.

Εκπέμψτε αυτοπεποίθηση

Ίσως ο καλύτερος τρόπος για να πάτε σε μια συνέντευξη είναι με την πεποίθηση ότι είστε με διαφορά οι τέλειοι υποψήφιοι με τα περισσότερα προσόντα για τη θέση. Κατά παράξενη σύμπτωση αυτή είναι επίσης η ιδανική θέση για εσάς. Αν μπορέσετε πράγματι να δείξετε ότι έχετε αυτοπεποίθηση χωρίς υπερβολές, είναι πιθανό να πάρετε τη θέση. Θυμηθείτε ότι δεν είστε υπερβολικά καλοί για τη θέση· είστε απλά οι κατάλληλοι. Δεν έχετε ούτε περισσότερα, ούτε λιγότερα προσόντα. Αυτή η θέση είναι ό,τι πρέπει. Είναι μια υπέροχη ευκαιρία που με χαρά θα δεχτείτε. Τόσο εσείς όσο και ο εργοδότης είστε τυχεροί που έχετε βρει ο ένας τον άλλο και από αυτή τη σχέση θα προκύψουν σπουδαία πράγματα.

Βέβαια, δεν πρέπει να το πείτε έτσι ακριβώς. Θα πρέπει να το αφήσετε να εννοηθεί από τη συμπεριφορά, τον ενθουσιασμό και τη χαλαρή αυτοπεποίθησή σας. Ωστόσο, θα πρέπει να μετριάστεί με σύνεση.

Αποφύγετε την υπερβολική αυτοπεποίθηση

Ενώ η ήρεμη αυτοπεποίθηση θα κερδίσει πόντους, η θορυβώδης, υπερβολική αυτοπεποίθηση θα πρέπει να αποφεύγεται. Πρόσφατα γνώρισα μια γυναίκα με εντυπωσιακό βιογραφικό στις κοινωνικές υπηρεσίες, η οποία όμως έχασε τη δουλειά της λόγω περικοπών προσωπικού. Αν και έχει λάβει κρατικές και τοπικές διακρίσεις για το έργο της, διαπιστώνει ότι δεν μπορεί να βρει νέα δουλειά. Μια δυναμική, γεμάτη σιγουριά γυναίκα αποπνέει αυτοπεποίθηση όταν πηγαίνει σε μια συνέντευξη για δουλειά. Για να μου αποδείξει ότι έπεσε θύμα διακρίσεων, μου διηγήθηκε καρέ καρέ την πιο πρόσφατη συνέντευξή της.

Αν και δεν ήμουν παρούσα στη διάρκεια της συνέντευξης, δεν μπορώ να φανταστώ ότι το άτομο που έπαιρνε τη συνέντευξη κατάφερε να αρθρώσει πάνω από λίγες λέξεις. Μόλις η συγκεκριμένη κυρία ξεκίνησε, απλά πήρε τον έλεγχο της συζήτησης. Αν παίρνατε εσείς τη συνέντευξη, αμφιβάλλω αν θα είχατε θετικές εντυπώσεις. Θα αναρωτιόσαστε πώς θα μπορούσατε να εκπαιδεύσετε αυτό το άτομο, ώστε να γίνει ένας παραγωγικός υπάλληλος. Αν αισθανόταν υποχρεωμένη να μιλά μόνο εκείνη, πώς θα μπορούσε αλήθεια να γίνει μέλος μιας ομάδας; Ως αφεντικό είναι πιθανό να εκτιμάτε την ανεξαρτησία και την πρωτοβουλία, αλλά στην ουσία χρειάζεστε ένα μέλος του προσωπικού που θα κάνει τη δουλειά μέσα στα όρια που εσείς θέτετε. Η συγκεκριμένη υποψήφια σίγουρα θα έκανε τη δουλειά σύμφωνα με τις δικές της προδιαγραφές.

Μερικές φορές βέβαια δεν πιστεύετε ότι πράγματι η δουλειά είναι κατάλληλη για εσάς ή ότι είστε οι καλύτεροι υποψήφιοι. Ύστερα από αρκετές αποτυχημένες συνεντεύξεις η αυτοπεποίθησή σας μπορεί να εξασθενήσει και οι αμφιβολίες για τον εαυτό σας να συννεφιάσουν τη λαμπρή προσωπικότητα των συνεντεύξεων. Σε αυτή την περίπτωση θα χρειαστεί να επιστρατεύσετε τις υποκριτικές σας ικανότητες και να καταπνίξετε τις αμφιβολίες και τις ανασφάλειές σας για μια δυο ώρες. Με άλλα λόγια, παίζετε θέατρο. Αν, ωστόσο, δεν μπορείτε να δείξετε λίγο ενθουσιασμό, ίσως αυτή να μην είναι η κατάλληλη θέση για εσάς.

Δημιουργήστε μια αρμονική σχέση με το άτομο που σας παίρνει συνέντευξη

Πολλοί επιτυχημένοι υποψήφιοι έχουν αναπτύξει κάτι σαν πόρισμα από αυτή τη στρατηγική. Όχι μόνο πρόκειται για την τέλεια θέση, αλλά κατά εκπληκτική σύμπτωση ο υποψήφιος και το άτομο που παίρνει τη συνέντευξη είναι αξιωματώτα συμβατοί μεταξύ τους. Αμέσως δημιουργείται μια αρμονική σχέση μεταξύ τους και δεν μπορούν να φανταστούν ότι θα ήθελαν να μιλούν με κάποιιο άλλο άτομο. Ο πυρήνας αυτής της στρατηγικής είναι η ιδέα ότι σε όλους μας αρέσει να αρέσουμε. Δείχνοντας με διακριτικό τρόπο στον συνομιλητή σας ότι χαίρεστε που βρήκατε έναν τόσο έξυπνο και ευχάριστο άνθρωπο να διεξάγει τη συνέντευξη, πλησιάζετε ακόμη περισσότερο το στόχο σας. Στην πραγματικότητα μπορεί να μην θεωρείτε το συγκεκριμένο άτομο ευχάριστη παρέα και μέσα στην αγωνία σας είναι πιθανό να μην σκέφτεστε τη συναδελφικότητα ή τη φιλία. Θυμηθείτε, όμως, ότι όσο πιο ευχάριστη κάνετε την εμπειρία για τον συνομιλητή σας, με τόσο μεγαλύτερο ενθουσιασμό πιθανόν να εξετάσει την αίτησή σας.

Δεν αρέσει σε πολλούς η διεξαγωγή συνεντεύξεων. Ξέρουν ότι μόνο ένας θα πάρει τη θέση και, επομένως, οι υπόλοιποι θα απογοητευτούν. Οι περισσότεροι από εμάς νιώθουμε ένοχοι που θα πρέπει να στενοχωρήσουμε την πλειονότητα των απόμων που καλούμε για συνέντευξη. Έχοντας αυτό στο μυαλό σας, προσέξτε να μην ρωτήσετε για τις πιθανότητες που έχετε να πάρετε τη θέση. Μην διατυπώσετε τις απαντήσεις σας κάπως έτσι: «Θα έπρεπε να μου δώσετε αυτή τη δουλειά, γιατί...». Αν και στην ουσία αυτό το μήνυμα προσπαθείτε να δώσετε, διατυπώστε τις ερωτήσεις και τα σχόλιά σας ώστε να είναι αντικειμενικότερα και λιγότερο προσωπικά. Μην ικετεύετε και μην λέτε στον συνομιλητή σας τι πρέπει να κάνει.

Να χαμογελάτε συχνά, γιατί είναι σημαντικό το άτομο που διεξάγει τη συνέντευξη να την απολαύσει. Προσθέστε λίγο χιούμορ όταν ενδείκνυται και συχνά είναι καλό να αυτοσαρκάζεστε. Μια συνέντευξη θα πρέπει να περιέχει σε ένα βαθμό αυτό που σε άλλη περίπτωση θα μπορούσε να θεωρηθεί κομπασμός και το χιούμορ μπορεί να δείξει ότι δεν είστε αλαζόννας ή δεν έχετε υπερεκτιμήσει

τις ικανότητές σας. Αν θυμηθείτε μια παλιά συνέντευξη και ανακαλέσετε στιγμές που εσείς και το άτομο που έπαιρνε τη συνέντευξη γελούσατε μαζί, είναι ένα καλό δείγμα επιτυχίας. Το να αστείευτείτε με τον συνομιλητή σας ή την εταιρεία είναι συνήθως επικίνδυνο, γιατί είστε ξένοι. Δεν ξέρετε τα κατατόπια, επομένως είναι εύκολο να θίξετε κατά λάθος ένα ευαίσθητο θέμα. Τα αστεία σχετικά με πολιτικά πρόσωπα ή τρέχουσες αντιπαλότητες μπορεί επίσης να αποδειχθούν επικίνδυνα. Είναι σχεδόν πάντα ασφαλές να αυτοσαρκάζεστε με χιούμορ, αρκεί να μην φαίνεται ότι υποβιβάζετε τον εαυτό σας. Ξεκαθαρίστε ότι αισθάνεστε άνετα με τον εαυτό σας, αλλά δεν τον παίρνετε υπερβολικά στα σοβαρά.

Εστιάστε σε πρόσφατες εμπειρίες

Αν και δεν πρέπει ποτέ να παρουσιάζετε λάθος εικόνα του εαυτού σας εσκεμμένα, είναι σημαντικό να μοιάζετε όσο μπορείτε με τους νεότερους υποψήφιους και αυτό σημαίνει να δίνετε έμφαση περίπου στο ίδιο πλήθος εμπειριών. Σκεφτείτε κάποια φορά που παίρνατε εσείς συνέντευξη από κάποιον. Αν ένας υποψήφιος περιέγραφε ένα μακρύ κατάλογο από διαφορετικές θέσεις, δεν σας έκανε θετική εντύπωση. Αντιθέτως, μάλλον υποπτευόσαστε ότι επρόκειτο για κάποιον που άλλαζε δουλειά συχνά είτε επειδή το ήθελε, είτε επειδή τον έδιωχναν. Στη δική σας περίπτωση έχετε αποκτήσει αυτές τις ποικίλες εμπειρίες, όχι επειδή αλλάζατε διαρκώς δουλειές, αλλά γιατί έχετε μια μακροχρόνη καριέρα. Ωστόσο, αυτό μπορεί να μην ληφθεί υπόψη κατά τη συνέντευξη.

Καθώς αποφασίζετε ποιες θέσεις να τονίσετε, απομονώστε τα στοιχεία που τις τοποθετούν σε μια άλλη εποχή. Μην αναφέρετε παλιού τύπου υπολογιστές ή άλλον εξοπλισμό που δεν χρησιμοποιείται πια. Η ορολογία αλλάζει με τα χρόνια επίσης, οπότε προσέξτε πώς περιγράφετε μεθόδους και διαδικασίες. Οι δεξιότητες στις οποίες αναφέρεστε πρέπει να ακούγονται σαν αυτές που θα χρειάζόσαστε αν αρχίζατε τη δουλειά αύριο κι όχι ως μαθήματα ιστορίας.

Μάθετε πότε να μιλάτε και πότε να ακούτε

Έχετε παρατηρήσει ότι μεγαλώνοντας μιλάτε περισσότερο; Πολλοί έχουμε γίνει ομιλητικότεροι με το πέρασμα του χρόνου. Έχουμε περισσότερες ιστο-

ρίες να πούμε και χαιρόμαστε να τις διηγούμαστε. Αυτό είναι ένα άλλο σημείο που μας διαφοροποιεί από τους νεαρότερους υποψήφιους, οι οποίοι έχουν λιγότερα να πουν. Μπορεί να είναι πιο νευρικοί στη διάρκεια μιας συνέντευξης και μπορεί να αισθάνονται δέος απέναντι στο άτομο που παίρνει τη συνέντευξη. Στην πραγματικότητα το μόνο που κάνουν είναι να απαντούν στις ερωτήσεις που τους θέτουν.

Αν και χρειάζεται να κατευθύνετε διακριτικά τη συνέντευξη, εξασφαλίζοντας την ευκαιρία να παρουσιάσετε τον εαυτό σας ως το σωστό άτομο για τη θέση, ένας μεγαλύτερος υποψήφιος μπορεί εύκολα να καταβάλει ένα νεαρότερο αφεντικό. Αν πάρετε ανοιχτά τον έλεγχο, είναι πιθανό να κάνετε τον συνομιλητή σας να νιώσει άβολα. Ένας μακρύς μονόλογος που καλύπτει όλες τις προηγούμενες εμπειρίες σας είναι βαρετός και πιθανότατα άσχετος. Ο στόχος σας δεν είναι να πείτε πόσο υπέροχοι είστε, αλλά πόσο πολύ θα ταιριάζετε στην εταιρεία. Το νεαρό αφεντικό πρέπει να μπορεί να σας φανταστεί ως ένα υφιστάμενό του που δέχεται καθοδήγηση και είναι καλό μέλος της ομάδας.